

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia:
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc. — Manuscrise nu se
returnează.
INSERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anunțuri:
în Viena: M. Dukas, Heinrich
Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppels
Nachfolger; Anton Oppels, J.
Dumayer; în Budapesta: A. V.
Goldberger, Eckstein Bernat; în
București: Agence Haas, Suc-
cursale de Roumanie; în Ham-
burg: Karoitz & Lebmann.
Prețul inserțiilor: o serie
garmonid pe o coloană 6 cr. și
30 cr. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o
serie 10 cr. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LVIII.

„Gazeta” iese în ziua-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se primumără la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30 etagiu
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 82.

Brașov, Vineri, 14 (26) Aprilie

1895.

Pesimismul în biserică.

I.

Brașov, 13 Aprilie v. 1895.

Intre discursurile rostite de Ar-
chierei noștri gr. or. cu ocaziunea
deschiderii sesiunii actuale ordinare
a Sinodelor, se distinge discursul
Escelenței Sale Archiepiscopului și
Metropolitului, nu atât prin scurți-
mea sa, cât mai vârtos prin un pesi-
mism neobișnuit, ba uimitor chiar,
ce răsuflă din el.

Archiepiscopul Miron Romanul,
accentuând, că se împlinesc 20 de
ani, de când conduce archidieceasa,
zugeră starea actuală a bisericii
române ortodoxe din Ardeal cu cul-
orile cele mai posomorite și face
nisce constatări, cari trebuie să ne
umple de întristare și de îngrijire
pentru viitor.

După douăzeci de ani de pă-
storire numitul arhieru vine și ne
spune, că s'a desbrăcat de multe ilu-
siuni, ce le avea; că instituțiunile
create prin statutul organic n'au pro-
dus rezultatele așteptate, ca adevă-
ta biserică să se consolideze și să se
întărească; că în biserică se mani-
festă rătăcire, indiferentism și spirit
de partidă; că interesele ei de con-
servare și de întărire sunt călcate și
în viața publică cetățenescă; că lupta
afă pe credincioși divizați și slăbiți
și că, prin urmare, nu mai contază
ca odinioară la o însuflețire generală
și durabilă pentru interesele bise-
ricesci.

Spre a da și mai mare greutate
vorbelor sale, Metropolitul le intro-
duce cu declararea, că „va incun-
jura frazele goale” și va atinge numai o
ceștiune, a căreia greutate și însem-
nătate o lasă în judecata membri-
lor Sinodului.

Ei bine, despre gravitatea ace-
lor constatări a capului bisericii cre-
dem, că vor fi fost la moment con-
vinși toți câți au auzit și au cetit
discursul său. Dără nu toți își vor

fi dat pôte s'ema în ce consistă mai
ales importanța lor cea mai durerosă.

Acestora le vom spune la rân-
dul nostru, că cea mai durerosă în-
semnătate a espunerilor archiepăsto-
rului este, după a noastră convingere,
lipsa totală de esplicare, de mo-
tivare a lor.

Metropolitul arată relele și neajun-
surile, fără să ne spună cu nici
un cuvânt, cine pörtă vina la toate
aceste rele, cari astăzi, chiar după
cuvintele sale, au pëtruns adânc în
organismul bisericii.

Ba mai mult. Prin aceea, că
și-a accentuat desiluziunea dîcînd,
că nu mai contază ca odinioară la o
însuflețire generală și durabilă pentru
interesele bisericesci, Escelența Sa a
esprimit chiar o îndoială ore-care
în îndreptarea relelor. Și aici începe
pesimismul său, ce trebuie să ne în-
grijescă cu atât mai mult, cu cât
suntem lăsați în întunec și în ne-
siguranță asupra isvorului acelor rele
și neajunsuri, ce bântue biserică ro-
mână greco-orientală și cu cât, sin-
cer mărturisînd, face impresiunea,
că acest pesimism s'ar estinde și
asupra vitalității constituțiunei bise-
ricesci însăși.

Face, dîcem, acesta impresiune
și tocmai de aceea a trebuit să sur-
prindă pe toți, cari până acuma la
toate ocaziunile au vëdut pe Esce-
lența Sa accentuând cu tăria cre-
dința și alipirea sa față de aședă-
mintele constituționale ale bisericii.

Statutul organic este o mare
operă, un plau grandios, creat de o
minte ageră, prevădătoare, și decă
acest plan uu s'a pus nici până acuma
cum se cade în lucrare, în toate păr-
țile sale organice; decă acele insti-
tuțiuni frumoșe n'au produs în ar-
chidieceșă fructele și rezultatele do-
rite; decă „prin participarea în mē-
sură mare a elementului clerical și
lumēn la conducerea afacerilor bise-
ricesci nu s'a consolidat și întărit bi-
serica;” decă credincioșii sunt divi-

sați în partide și în mare parte reci
și indiferenți față cu biserică, care
este cauza și cine pörtă vina?

Din raportul general al Consistoriului archidieceșan plenar.

Estragem următoarea parte din
raportul general al Consistoriului ar-
chidieceșan din Sibiu, adresat către
Sinod:

Cu privire la agendele, de cari s'a
ocupat plenu consistorial, acelea se cu-
prind în următoarele:

I. Cât pentru corporațiunile și orga-
nele bisericesci din archidieceșă, instituite
pentru periodul 1893—1895, acelea funcțio-
neză în regulă cu excepțiunea câtor-va, a
căror constituire se afă sub pertractare la
consistoriul archidieceșan.

II. Asesorii consistoriali, aleși în șe-
dința Ven. sinod dela 3/15 Maiu 1894, au
fost induși în oficiile lor pentru periodul
curent pe lângă împlinirea formelor pres-
crise îndatinat.

Ca un incident regretabil însemnăm
aici, că asesorul consistorial protosnicel Ni-
canor Frateș, în urma debilitării mentale
constatate judecătoreșce, este pus în defi-
ciență cu pensiuie normală în sarcina fon-
dului de pensiuie și este declarat de neapt,
er pentru mandatele ce le are, ca deputat
la sinodul archidieceșan și la congresul na-
țional, s'au pus la cale alegeri nouă.

Un alt incident de asemenea regreta-
bil este: că asesorul consistorial Nicolau
Cristea și profesorii seminariali Dr. Daniel
P. Barcianu și Demetriu Comșa, în urma
unor delițe politice, au fost judecați la in-
chisore de stat pe mai mult timp. Dintre
aceștia asesorul Nicolau Cristea, după o ab-
sentare de 8 luni, a re'nturnat la oficiul
său, suplinind în mod provisoriu prin alți ase-
sori, și consistoriul dându-i reprobă pentru
activa sa participare în afaceri politice și
oprindu-l tot-deodată pe viitor dela astfel de
ingerințe străine de oficiul său, l'a admis la
continuarea funcțiunilor de asesor referent;
er cestiunea salariului său, sistat din par-
tea guvernului, a rămas să se reguleze se-
parat pe basa normelor esistente și a unui con-

clus consistorial, după care celor judecați
pentru delițe politice li-se detrage jumē-
tate din salariu pe timpul absentării lor
dela oficiu.

Afacerea celor doi profesori numiți
mai sus este și mai gravă, nu numai pen-
tru-că ei sunt judecați pe 2¹/₂, respective
pe 3 ani cu închisore de stat, ei și pentru-
că guvernul a ordonat expres să fiă ambii trași
în cercetare disciplinară după eșirea lor din
închisore, ceea ce pentru consistior va fi o
afacere unică în felul său, nefiind până
acum precedente pentru astfel de afaceri
de natură politică.

III. Protopresbiterate vacante au ră-
mas din anul 1893—4, și anume: Abrud,
Deva, Hațeg și Medias, la cari în cursul
anului 1894 s'au mai adaus: Cetatea de
pētră, Dobra și Orăștia, ai căror protopres-
biteri Ion Șovrea, Romul de Crainic și Ni-
colau Popovici în cursul anului 1894 au
eșit din viață. Protopresbiteratul Media-
șului s'a întregit în 1894, er celelalte s'au
provădut cu administratori protopresbite-
rali; și tot asemenea și protopresbiteratul
Sebeșului al cărui protopresbiter, Ioan Ti-
peiu, ajuns la adânci bătrânețe, la cererea
sa proprie, a fost pensionat. S'au luat în-
să măsurile de lipsă pentru întregirea proto-
presbiteratelor vacante, și anume: pentru
protopresbiteratul Hațegului s'a publicat și
concursul prescris și celelalte vor urma la
rândul lor, fiind deja puse la cale între-
girea lor.

IV. Cu privire la ajutorul de stat al
bisericii noastre, afacerea în sensul conclu-
sului Venerabilului Sinod archidieceșan dela
27 Aprilie (9 Maiu) 1894 Nr. 45, s'a pro-
mogat la Măritul Congres național-bise-
ricesc; și asupra pașilor, ce se vor între-
prinde de acolo, se va relata Venerabilului
Sinod la timpul său.

V. Ajutorele din fondul bisericilor,
destinate comunelor noastre bisericesci la
zidirea, repararea și înzestrarea bisericilor,
s'au împărțit și în anul expirat după praxa
îndatinată, în plenu consistorial, la propu-
nerea senatului bisericesc.

VI. Tot asemenea s'a puresc și la îm-
părțirea de ajutore la școle și la învățători,
din fondul scolar eparchial.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Mustrare în vis.

(După Lenau).

În capitala desfrânată
Un tēnăr duce țile dulci,
Perdend a vieții primăvară.
— Părintii? — odihnesc sub cruci.

Când ma na lui era pe mōrte,
Cu chipul veșted și uscat,
Pe el punend rēcita-i mână
Abia l'a binecuvēntat.

Sērmana! — chiar și cel din urmă
Pic de putere 'și-a mai pus
Simțind, că de copil se rupe,
Simțind al trupului apus.

Eterna dragoste de mamă
O ține tot lângă fecior,
Cum raza lunii peste nōpțe
E tot pe lângă călțor;

Chiar și ca spirit ea plutesce
Lângă copilul ei drăguț;
— Dēr cât e patima de tare
Atât e mortul de slăbuț.

Ea a vëdut cum 'i se uscă
Ai feții rumeni trandafir
Și cum își vinde fecioria
La pătimașele simțiri.

Ea a vëdut pe fiul țilbic
Tot mai mult la plăceri deprins
Avend unica mângăere:
Al mai mostra numai în vis. —

După o nōpțe petrecută
În beutură și plăceri
Durmea în pat perdutul tinēr
Spășind dulcēța prin dureri.

Și-a visat, că merge sēra
Pe strade printre des popor,
— Ș'atâția ochi frumoși il chiamă
La al plăcerilor isvor.

Un lampagiu colindă 'n pripă
Pe la lămpașe, — le-au aprins;
Parcă sunt puse să lumine
Drum patimilor intr'adins.

Dēr étă o femeia trece
Cu chip așa fermecător!
— Pe trup lumina i-se 'ngână
Cu umbra 'n fața formelor.

Puțin lumina îi arată
Ca mai mult ale lui dorinți,
Să creșcă după ce e 'n umbră
Așa ispititor de minți.

Cu voluptōsele ei forme
Așa il sgudue în trup,
De fuge ca nebun în urmă-i
Cu lăcomia unui lup.

Zadarnic după ea gonesce,
Căci n'o ajunge nici decum,
Tot mai departe o dăresce
Și mai aprins e el acum.

O nălucire ea se pare
Mereu făcendu-i semne lui,
Și ochiul lui aprins se scurge
După frumșeța trupului.

Dēr cum urmau în gōna iute
Ei din cetate au trecut,
Și ét-ajung pe nesciute
În strade de suburbii mut.

Dōr pe la mōrți și pe la bolnavi
Să mai zăresc făclii arđend. —
Femeia fuge tot mai iute,
El după ea așa strigând.

„De ce neuno fugi de mine?—
„Unde 'ți-e cuibul plin de dor“?
Dēr vēnturi reci îi dau rēspunsul
Aprinsului întrebător;

„Opresce-te acum din fugă!“—
„Avere-'ți dau cât, nu gāndesc!“
Așa striga la ea perdutul
Arđend de patimi tineresci.

Nu se mai vede nici o casă,
Căci au ajuns în cimitir —
Pe-'ntinsul lui morminte triste
Și crucile pe ele-'n șir.

Atunci femeia se întōrce
Spre el cu chip urit schimbat,
Și-'nbrățisându-l el cunōsce
Că după Mōrte s'a luat.

Dēr dēșteptat abia din somnu-i
El visul l'a uitat de er,
Și-'ncepe traiul din-'nainte
Săpāndu-și grōpa prin plăceri.

Mirēsa ce-a dorit în visu-i
În scurt a fost mirēsa lui,
Altarul i-a unit la urmă
În liniștea sieriului.

Brașov.

I. Priscu.

Verfälschte schwarze Seide.

Man verbrenne ein Musterchen des Stoffes von dem man kaufen will, und die etwaige Verfälschung tritt sofort zu Tage: Echte, rein gefärbte Seide fräufelt sofort zusammen, verläßt bald und hinterläßt wenig Asche von ganz hellbräunlicher Farbe. — Verfälschte Seide (die leicht speckig wird und bricht) brennt langsam fort, namentlich glimmen die „Schußfäden“ weiter (wenn sehr mit Farbstoff erschwert), und hinterläßt eine dunkelbraune Asche, die sich im Gegenfatz zur echten Seide nicht kräufelt, sondern krümmt. Zerdrückt man die Asche der echten Seide, so zerstäubt sie, die der verfälschten nicht. Die **Seiden-Fabrik G. Henneberg** (K. u. K. Hofliefer.), **Zürich** versenden gern Muster von ihren echten Seidenstoffen an Jedermann, und liefern einzelne Rollen und ganze Stücke porto- und steuerfrei in die Wohnung.

5.

Cursul pieței Brașov.

Din 25 Aprilie 1895.

Bancnote rom. Camp.	9.65	Vënd.	9.68
Argint român. Camp.	9.60	Vënd.	9.65
Napoleon-d'orî Camp.	9.67	Vënd.	—
Galbenî Camp.	5.75	Vënd.	—
Ruble rusești Camp.	—	Vënd.	—
Mărci germane Camp.	59.40	Vënd.	—
Lire turcești Camp.	—	Vënd.	—
Seris. fonc. Albina 5%	—	Vënd.	—

Cursul la bursa din Viena.

Din 24 Aprilie 1895.

Renta ung. de aur 4%	123.40
Renta de corone ung. 4%	99.20
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	126.30
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	104.—
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	125.25
Bonuri rurale ungare 4%	98.70
Bonuri rurale croate-slavone.	98.25
Imprum. ung. cu premii	162.50
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	149.50
Renta de hârtie austr.	101.50
Renta de argint austr.	101.55
Renta de aur austr.	123.70
Losuri din 1860	158.50
Acții de ale Băncii austro-ungară.	1098.—
Acții de-ale Băncii ung. de credit.	459.25
Acții de-ale Băncii austr. de credit.	395.40
Napoleonori.	9.70
Mărci imperiale germane	59.80
London vista	122.40
Paris vista	48.50
Rente de corone austr. 4%	101.50
Note italiene.	46.—

Licitațiune minuendă.

În 14 Mai s. n. a. c. se va da în întreprindere prin licitațiune minuendă

edificarea unei biserici de piatră

pentru comuna bisericască gr. cat. **Sângeorgiul de Câmpie**, în comitatul Clușului (p. u. Uzdi-Szt.-Péter, cea mai apropiată gară a căii ferate: Kis-Sármás).

Prețul de strigare 4500 fl.

Comuna ofere piatră, cărămida, năsipul necesar, căratul materialului, precum și câte 10 lucrători pe zi în timpul cât va dura edificarea.

Concurenții, cari au a se presenta la terminul de mai sus orele 9 a. m. în fața locului, vor trebui să depună un vadiu de 10%. Antreprenorul va ridica prețul în 3 sau 4 rate, după cum vor înainta lucrările edificării.

Planul și preliminarul se pot vedea la d-l **Ludovic Simon**, marele proprietar român din acea comună.

1-2

Am onore a aduce la cunoștința publică, că cu ziua de astăzi **am deschis în Brașov la casa mea proprie, Calea gărei Nr. 41**

unul depositul de bere,

sub conducerea Domnilor

Bognár & Szántó.

Acestul depositul principalul va conține toate specialitățile de bere, ce produc berăria din Schwechat și Steinbruch în butoie și butelii, calitatea cea mai bună și prosperă.

Vândarea cu prețurile originale.

Numai acelea butelii cu bere, a căror dopuri și vignete vor fi provădate cu marca alăturată, sunt a se considera ca produsul meu.

Telephon Nr. 124.

Cu totă stima:

Anton Dreher.

679,7 - 9

3 Trageri la sorți deja în 1, 6, și 13 Mai.

Recomandăm următoarele grupe cu câștiguri principale foarte mari:

527 trageri cu câștig princ. fl. 8,150,000 în timpul duratei losurilor.

585 trageri cu câștig princ. fl. 12,300,000 în timpul duratei losurilor

los Italianesc crucea roșie
I „serbesc mon. tunurilor”
I „Jó sziv”
I „Dombau”

tote 4 losuri plătibile în 26 rate lunare à fl. 1.50

I Boden-los adeverință de câștig III emis.
I los Italianesc crucea roșie
I „serb. mon. tutun.”
I „Jó sziv”

tote 4 losuri plătibile în 35 rate lunare à fl. 2

Indată după plățirea ratei dintâi cu drept la câștiguri — Fie-care los trebuie odată să iasă la sorți — Lista tragerilor gratis și franco.

Casa de schimb WERNER & C-ie
Viena, I. Wipplingerstrasse 39.

Fondată 1867.

Comande din provincie se efectuează imediat. — Rata primă se plătesce cu mandat postal, ér' celelalte rate libere de porto, prin asignații.

686,3—3

Orele de cassă dela 8—1.

Giro-Conto
la banca
Austro-Ungară.

„ALBINA“
INSTITUTUL DE CREDIT ȘI DE ECONOMII
FILIALA BRAȘOVULUI

Cec-Conto
la postă
Nr. 505.

primesce depuneră spre fructificare pe lângă 4 1/2% netto, solvind însași darea de interese;

sconteză polițe comerciale cu 5 1/2%;

accordă împrumuturi cambiale și cambial-ipotecari cu 6%;

deschide credite în cont corrent sub cele mai avantajoase condițiuni;

accordă împrumuturi pe hârtii de valoare, monede,

giuvaere și mărfuri cu 6%;

cumpără și vinde cu prețurile cele mai convenabile monede și hârtii de valoare indigene și străine, în specialul de cele românești;

răscumpără fără nici o detragere cupone, escomptează cupone înainte de scadență, și

cumpără cu celui mai urcatu prețu cupone dela efecte române;

efectuează în modulul celui încasării și plăți pe piețele din țeră și mai culantă streinătate;

esecută în comisiune ori-ce însărcinări de bancă sub cele mai ief-tine condițiuni;

închiriază magazine și locuri libere de depou, pe teri-toriul

său **strada Gării Nr. 45**, care, situatū nemijlocitū lângă gara drumului de fier de statū, e legatū prin șine proprii cu acesta și investitū cu dreptulū de vămuire și cântărire oficiōsă prin organele drumului de fier de statū;

primesce în calitatea sa ca reprezentantă principală a so-cietății de asigurare **EQUITABLE** din New-York oferte

pentru asigurări pe viață sub condițiunile favorabile, parti-culare a acestei societăți.

Onorabilelorū administrațiunii de fonduri și p. t. D-lorū capitaliști le recomandă pentru plasarea de capitale

Scrisurile fonciare de 5% ale „Albinei“

ale cărorū enpōne se răscumpără semestrulū fără nici o detragere, și cari se află de vândare în cursul zilei a bursei din Budapesta, în piese de 500, 1000 și 2000 de corone. Comparendū cursurile și produsulū celorlalte efecte indigene, se pōte sustinea cu totū dreptulū, că

Scrisurile fonciare „Albina“ de 5%

suntū adī relativū cele mai ieftine și totodată mai productive din efectele cotate la bursa din Budapesta.

Bonitatea absolută a foncierelorū „Albina“ e garantată prin valōrea celū puținū întreită a ipotecelorū pe baza căroră se esmitū, prin fondulū specialū de asigurare a scrisurilorū fonciare care e de fl. 200,000 și în fine prin totalitatea orī și cărei alte averi a institutului.

22-*

Orele de cassă dela 8—1.

ABONAMENTE

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Prețulū abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei luni.	3 fl. —
Pe șese luni.	6 fl. —
Pe unū anū.	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei luni.	10 fr.
Pe șese luni.	20 fr.
Pe unū anū.	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe anū.	2 fl. —
Pe șese luni.	1 fl. —
Pe trei luni.	50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe anū.	8 franci.
Pe șese luni.	4 franci.
Pe trei luni.	2 franci.

Abonamentele se facū mai ușorū și mai repede prin mandate poștale.

Domnii, cari se vorū abona din nou, să binevoiescă a scrie adresa lămuritū și a arăta și poșta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“